

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041-5478 din 23 iunie 2020
La nr. 18-23-5190 din 18 iunie 2020

Ministerul Justiției
Copie: Cancelaria de Stat

Cu referire la solicitarea Cancelariei de Stat nr. 18-23-5190 din 18 iunie 2020, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene aduce la cunoștință că a examinat *proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte legislative (număr unic 432/MJ/2020)* și comunică despre susținerea acestuia.

MAEIE ține să sublinieze necesitatea adoptării acestui proiect, cât mai curînd posibil, de către Parlamentul Republicii Moldova pentru a evita dificultățile esențiale cu care se confruntă MAEIE în procesul de organizare a alegerilor peste hotare.

Totodată, în condițiile în care există riscul că mai multe țări să mențină în continuare restricții de circulație legate de instituirea unor măsuri de control și combatere a infecției COVID-19, inclusiv măsuri de autoizolare pe anumite perioade de timp de la data intrării cetățenilor străini pe teritoriul acestora, se propune examinarea posibilității desemnării persoanelor competente și din rîndul diasporei moldovenești, în calitate de președinți de birouri electorale ale secțiilor de votare care vor fi deschise peste hotare.

Digitally signed by Revenco Eugeniu
Date: 2020.06.23 17:14:42 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Eugeniu REVENCO
Secretar General

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, municipiul Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, 42

42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chișinău

Tel.: +373 22 50 46 54 Fax: +373 22 21 22 59 e-mail: asp@asp.gov.md web: asp.gov.md

22.06.20 nr. *01/3712*

La nr. 18-23-5190 din 18 iunie 2020

Ministerul Justiției

Cancelaria de Stat

Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre *pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea unor acte legislative (număr unic 432/MJ/2020)*, vă comunicăm despre lipsa propunerilor și obiecțiilor la subiectul dat.

Director

Digitally signed by Zara Vladislav
Date: 2020.06.22 15:41:34 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vladislav ZARA

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri nr. 119, MD 2012 Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373 22) 251-451, fax (+373 22) 251-047
www.cec.md, e-mail: info@cec.md

Nr. CEC 8/ 2259 din 23 ianuarie 2020

la nr. 18-23-5190 din 18 iunie 2020

Ministerul Justiției

Cancelaria de Stat

Cu referire la solicitarea opiniei asupra proiectului de lege privind modificarea unor acte legislative (număr unic 432MJ/2020), autor – Ministerul Justiției, prin care se propune introducerea responsabilităților Comisiei în ceea ce privește crearea condițiilor pentru realizarea drepturilor electorale ale cetățenilor în secțiile de votare din străinătate, acordarea posibilității de a fi numiți președinți ai birourilor electorale din străinătate inclusiv persoanele din Registrul funcționarilor electorali (în continuare - RFE), precum și micșorarea numărului de la patru mii la o mie de persoane pentru constituirea unui partid politic, relevăm următoarele.

În ceea ce privește modificarea art. 2 alin. (3) și art. 31 alin. (5) din Codul electoral (art. 1 din proiect), apreciem propunerea privind posibilitatea desemnării președinților secțiilor de votare din Registrul funcționarilor electorali ca fiind una riscantă, or activitatea birourilor în străinătate este intersectată direct cu activitatea diplomatică, inclusiv la nivel de transmitere a buletinelor de vot și altor materiale electorale prin intermediul poștei diplomatice. Astfel, prevederile imperative actuale ale art. 31 alin. (5) din Codul electoral stabilesc expres că președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate sunt desemnați de șeful misiunii diplomatice ori al oficiului consular din cadrul acestora sau al personalului altor instituții ale serviciului diplomatic.

În cazul în care norma vizată se va completa cu textul "sau la propunerea Comisiei Electorale Centrale, din RFE", Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, nefiind expres obligat, nu va prevedea persoane care să exercite funcția de președinte al biroului, mizând că birourile vor fi completate pentru aceste funcții de CEC din RFE, ceea ce poate obstructiona procesul electoral în străinătate, or persoanele înscrise în RFE nu pot fi obligate să exercite atribuțiile electorale, acceptul fiind la discreția acestora, fapt ce presupune imposibilitatea de a asigura din timp un număr suficient de persoane în calitate de președinți, iar lipsa cunoștințelor în domeniul diplomatic poate afecta acest proces inclusiv din punctul de vedere al securității. Prin urmare, Comisia consideră oportun de a păstra atribuția MAEIE pe acest aspect, ceea ce va garanta asigurarea conformității procedurilor electorale de către funcționari de stat competenți în domeniu.

În ceea ce privește modificarea art. 8 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice (art. 11 din proiect) prin stabilirea unui număr minim de 1000 de persoane în vederea înregistrării unui partid politic, reiterăm mai jos poziția formulată în scrisoarea nr. CEC-8/2208 din 20 mai 2020 adresată Ministerului Justiției la acest subiect.

Prin hotărârea nr. 3145 din 29 noiembrie 2019 "Cu privire la aprobarea Opiniei asupra sesizării nr. 104g/2019 privind controlul constituționalității art. 8 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice", Comisia și-a formulat punctul de vedere asupra problemei respective, remarcând următoarele: "stabilirea unui număr minim de cetățeni pentru constituirea unui partid politic este o chestiune de oportunitate politică, Comisia, în calitate de organ independent

și apolitic, se va abține de la aprecierea justetei și proporționalității acestui aspect și lasă rezolvarea acestei probleme la discreția unicei autorități legislative”.

De asemenea, Comisia a atras atenția că (cităm): ”art. 27 din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice stabilește dreptul partidelor la subvenții din bugetul de stat conform performanțelor obținute în cadrul alegerilor locale generale și celor parlamentare în funcție de numărul de voturi câștigate (se calculează mărimea subvențiilor per un vot). Prin urmare, micșorarea numărului minim de persoane ca și constituante ale partidului poate duce la înmulțirea bruscă a partidelor și la fragmentarea finanțării în mărimi necesare pentru desfășurarea unei activități eficiente și independente, ceea ce, în esență, poate denatura scopul urmărit prin finanțarea partidelor din partea statului”.

Prin urmare, Comisia își reiterează poziția potrivit căreia se abține de la aprecierea condițiilor de ordin cantitativ, însă atrage atenția că la stabilirea acestor condiții este oportun de a se ține cont, pe de o parte, de raționamentul consolidării subvențiilor de stat, iar pe de altă parte, că acest număr urmează să se bazeze pe cifre obiective, spre exemplu, pe un minim necesar de semnături pentru înaintarea candidaturii la alegeri, or scopul de bază al oricărui partid politic constă în dobândirea puterii în stat prin alegeri, acestea reprezentând unicul mijloc într-un regim democratic.

Președintele
Comisiei Electorale Centrale

Dr. Dorin CIMIL

OPINIE

cu privire la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative
(executarea hotărârii Curții Constituționale nr. 5/2020)

EXPEDIATĂ PRIN E-MAIL

Adresată: Ministerului Justiției (secretariat@justice.gov.md)
Cancelariei de Stat (cancelaria@gov.md)

Prezentată de: Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE, www.ipre.md),
persoane de contact: Iulian RUSU (iulian.rusu@ipre.md) și Mihai
MOGÎLDEA (mihai.mogildea@ipre.md)

Data: 23 iunie 2020

Prezenta opinie este transmisă în contextul remiterii spre avizare și expertiză anticorupție a proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative (executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 5/2020)

1. Cu privire la modificarea articolului 2 alineatul (3) al Codului Electoral al Republicii Moldova prin substituirea cuvintelor „misiunile diplomatice și oficiile consulare” cu cuvintele „Guvernul, Comisia Electorală Centrală, misiunile diplomatice și oficiile consulare”:

IPRE consideră includerea Guvernului și Comisiei Electorale Centrale în rândul entităților responsabile de crearea condițiilor necesare pentru exercitarea liberă a drepturilor electorale de către cetățenii Republicii Moldova domiciliați în afara țării drept justificată.

Conform modificărilor art. 31 alineatul (3) al Codului Electoral, efectuate după scrutinul parlamentar din 24 februarie 2019, organizarea secțiilor de votare de peste hotarele țării se stabilește de către Comisia Electorală Centrală, cu avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. În aceste condiții, Comisia Electorală Centrală este instituția-cheie responsabilă de constituirea secțiilor de votare și asigurarea suportului necesar pentru organizarea procesului de vot. În același timp, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, avizează lista secțiilor de votare și facilitează desfășurarea procesului electoral prin dialogul cu statele unde sunt deschise secții de votare și implicarea corpului diplomatic în activitatea birourilor electorale. Rolul și importanța acestor instituții trebuie reflectate în prevederile Codului Electoral.

2. Cu privire la modificarea articolului 31 alineatul (5) prin substituirea cuvintelor „din cadrul acestora sau al personalului altor instituții ale serviciului diplomatic,” cu textul „din

cadrul acestora, al personalului altor instituții ale serviciului diplomatic sau la propunerea Comisiei Electorale Centrale, din Registrul funcționarilor electorali,”

IPRE salută prezenta propunere de modificare. În contextul bugetării de către Comisia Electorală Centrală a 150 de secții de votare pentru scrutinul prezidențial, deschise pentru cetățenii moldoveni domiciliați în afara Republicii Moldova, este necesară extinderea listei de funcționari electorali capabili să fie desemnați în funcția de președinte al Birourilor Electorale. În același timp, această modificare vine să soluționeze problema personalului redus din misiunile diplomatice și oficiile consulare, ce putea fi antrenați în procesul de coordonare al activității Birourilor Electorale la scrutinele prezidențiale și parlamentare precedente.

Revizuirea mecanismului de desemnare a președintelui Biroului Electoral pentru secțiile de votare din străinătate, menționat în articolul 31 alineatul (5) al Codului Electoral, a fost una din recomandările IPRE prezentate într-o Notă Analitică publicată la 27 februarie 2020. Considerăm că această modificare va permite o mai bună organizare și coordonare a procesului de vot în străinătate de către Comisia Electorală Centrală și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.